

Årsbokslut för hållbar mobilitet 2023

En sammanfattning av hela länets mobilitetsinsatser – Region Sörmland
och länets kommuner.

Det hållbara resandet i Sörmland

760 km cykelbana i Sörmland

(727 km 2021)

Katrineholm,
Sverige

Lubeck,
Tyskland

Nyköpings kommun

Skolelever tävlar om att få vara med och designa bussar.

Eskilstuna kommun

Snabbare och effektivare leveranser med godscykel istället för lastbil.

Katrineholms kommun

En av Sveriges mest cykelvänliga kommuner.

Flens kommun

En mobilitetsplan är antagen.

Kollektivtrafiken i Sörmland

Blippa betalkort

Sörmlandstrafiken har förenklats genom att kunna "blippa" bankkortet som betalningsmedel på bussen.

Kundnöjdhet

73%

Den sammanlagda nöjdheten har ökat med två procentenheter jämfört med föregående år.

Vill du läsa mer om dessa goda exempel och vad som genomförs inom området hållbart resande i Sörmland, läs vidare i årsbokslutet: utvecklasormland.se/hallbartresande

Innehåll

Inledning	1
Utvecklingen i länet.....	2
Regionens organisatoriska arbete.....	15
Goda exempel.....	16
Regionen och kommunerna som arbetsplats.....	23
Bilaga 1 – Rena resan	25
Bilaga 2 – SCB:s Medborgarundersökning.....	28

Inledning

Hållbart resande och transporteffektivitet är en del av Sörmlands regionala utvecklingsstrategi och ryms inom prioriteringen för en hållbar fysisk och digital tillgänglighet och mobilitet. Inom prioriteringen har regionen ett mål om att förflytta bilresor till gång, cykel och kollektivtrafik. Varje år genomförs en rad aktiviteter med fokus på att inspirera till ökat hållbart resande. För att sammanfatta och redovisa vad som genomförts i länet tas ett årsbokslut fram för hållbart resande. Bokslutet visar upp olika initiativ och åtgärder som gjorts i Sörmland under året. Alla kommuner i länet har haft möjlighet att komma med inspel på den utveckling som skett i kommunen samt om de vill kommunicera goda exempel.

Uppdelat i kapitel beskrivs utvecklingen i länet, goda exempel på insatser, regionens organisatoriska arbete samt organisationernas interna arbete för hållbar mobilitet.

Utvecklingen i länet

Nedan beskrivs utvecklingen i länet utifrån den statistik som följs av regionen och kommunerna. Bland annat har databasen Kolada.se använts samt egna uppföljningar. Genom att följa utvecklingen i länet skapas en bild som visar hur vi ligger till i förhållande till de mål vi satt upp och kan jämföra både mellan åren samt mellan kommuner och jämfört med hur det ser ut nationellt. Genom denna bild kan vi se var vi behöver lägga ytterligare resurser och om de insatser som redan görs bidrar till den utveckling vi vill se.

Var tredje person i Sörmland når arbetet på 15 minuter

Närmare var tredje person med en anställning i Sverige har högst 15 minuters cykelavstånd till jobbet, visar en ny analys från SCB med statistik om samtliga kommuner i landet. Kommunerna i Sörmland visar liknande statistik som övriga Sverige, se tabell 1. Tabellen visar andelen av anställda i procent som har högst 15 minuter cykelavstånd till arbetet. Nyköping och Katrineholm hamnar på 40 procent eller över medan Vingåker, Gnesta, Strängnäs och Trosa hamnar på 30 procent eller under. Oxelösund, Flen och Eskilstuna ligger på mellan 31 och 39 procent. Tabellen visar även andelen anställda uppdelad på kvinnor och män. I alla kommunerna har kvinnor större möjlighet att ta sig till jobbet på högst 15 minuter med cykel. I tabellen går det även att se vilken placering kommunerna landar på i Sverige. I länet hamnar Katrineholm på bäst plats, alltså den kommun som har högst andel som kan cykla till jobbet på 15 minuter.

Kommun	Andel av anställda (procent)	Andel av kvinnor (procent)	Andel av män (procent)	Placering i Sverige
Vingåker	28	32	24	172
Gnesta	18	24	12	241
Nyköping	40	46	33	77
Oxelösund	36	43	27	105
Flen	32	36	28	141
Katrineholm	47	53	40	33
Eskilstuna	39	44	35	83
Strängnäs	25	30	21	195
Trosa	22	29	16	215

Restiden är en uppskattning längs väg- och cykelvägar mellan bostad och arbetsställe. Ett statistikprogram har valt ut den snabbaste cykelrutten och beräknat restiden utifrån en antagen medelhastighet på cirka 18 kilometer i timmen. Hastigheten är medvetet

lägre då beräkningarna inte tar hänsyn till exempelvis rödljus, trafik korsningar och annan påverkan som gör att hastigheten periodvis behöver sänkas.

Utbyggd cykelväg

Nedan i tabell 2 visas statistik över antal kilometer kommunal cykelväg i länets kommuner. Dess data är hämtad från Kolada.se som i sin tur hämtar sin data från nationell vägdata bas (NVDB). Idag sker inte en kontinuerlig rapportering till NVDB hos kommunerna vilket gör att siffrorna kan vara missvisande. Troligtvis finns det fler kilometer kommunal cykelväg i kommunerna än de 640 kilometer som nedan visas.

Tabell 2 Statistik över antal kilometer kommunal cykelväg i länets kommuner, hämtat från Kolada.

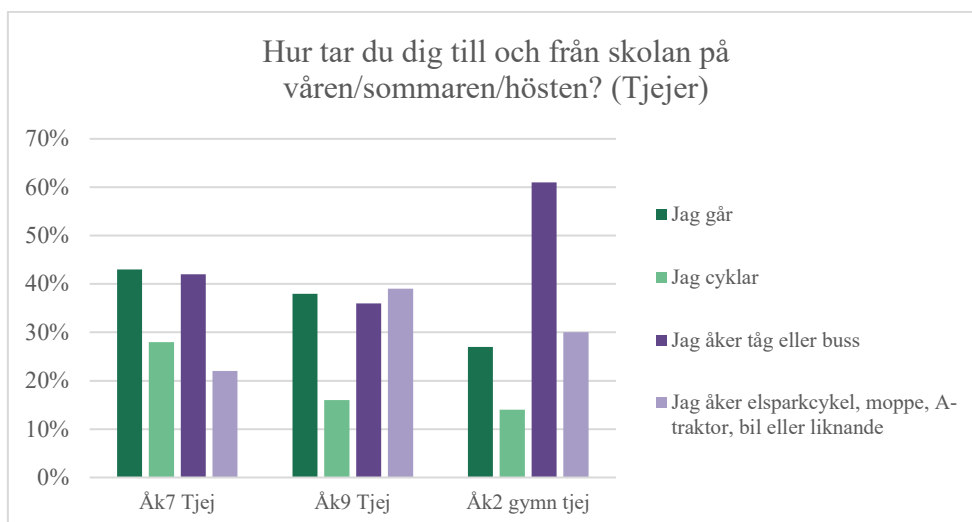
Område	2022	2023	Procentuell utveckling
Eskilstuna	193,0	193,4	0%
Flen	34,5	39,3	14%
Gnesta	17,0	17,0	0%
Katrineholm	84,4	88,1	4%
Nyköping	110,7	112,9	2%
Oxelösund	52,4	60,2	15%
Strängnäs	75,6	74,5	-1%
Trosa	40,3	44,5	10%
Vingåker	8,6	10,0	16%
Alla kommuner	616,5	639,9	4%

I ett cykelbokslut som tagits fram separat som en del av cykelstrategins uppföljning finns det data som visar på att det totalt finns 760 kilometer cykelväg i länets kommuner. Den uppföljningen har skett genom manuell datainsamling direkt från kommunerna och är svår att göra årligen. I tabell 1 visas med andra ord endast data för kommunal väg, och inte totalt från alla cykelvägar i Sörmland.

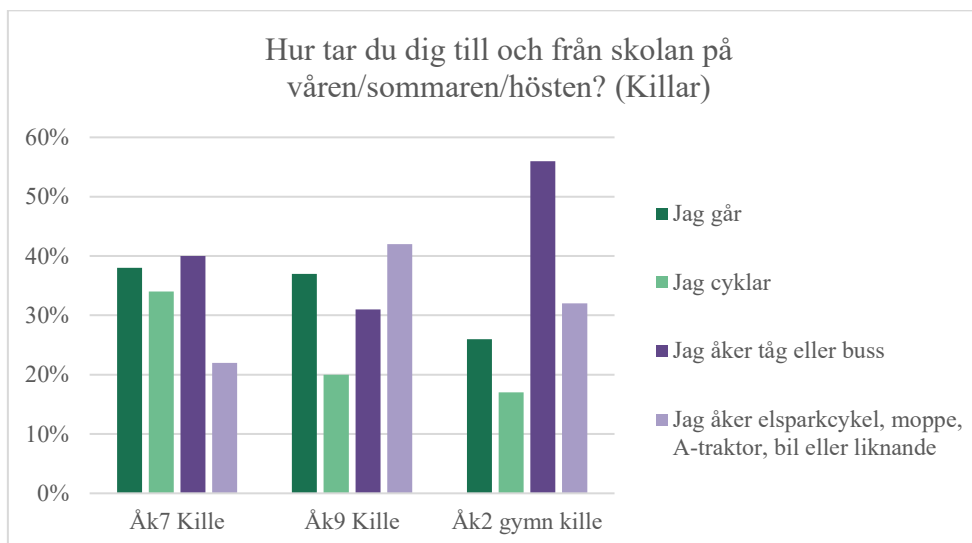
Barn och ungas resande

Nedan visas data, i figur 1-4, över hur barn och unga tar sig till skolan i länet uppdelat på säsong. Figuren är uppdelad på säsong och på kön. Data är hämtat från undersökningen Liv och hälsa ung som genomfördes under 2023 av Region Sörmland. Frågan kunde svaras med fler svarsalternativ vilket är varför resultatet blir mer än 100 procent. Det finns inte data från tidigare år.

I figur 1 och 2 redovisas resultatet för tjejer respektive killar, under vår/sommar/höst. I figurerna går det att se att det hållbara resandet i årskurs 7 håller sig relativt högt medan det sjunker i årskurs 9 för bägge könen. Det blir en ökning för resandet med elsparkcykel, moped, A-traktor eller bil i årskurs 9 som sedan sjunker igen i gymnasiet. Cykel och gång förhåller sig relativt lågt i gymnasiet samtidigt som kollektivtrafiken har ökat. Skillnaderna kan antas delvis beror på förändrat avstånd till skolan samt att moped och A-traktor blir ett resealternativ för eleverna i årskurs 9. Eleverna som går i årskurs sju och årskurs nio går dock troligtvis på samma skolor och det kan därför inte förklaras av att de äldre går på en skola längre från hemmet. En tolkning av detta kan vara att de som har börjat kunna åka moped eller liknande fordon till skolan slutar gå och cykla. Det skiljer sig även mellan könen och framför allt för tjejer som cyklar och går i mycket mindre utsträckning från årskurs 7 till årskurs 9.

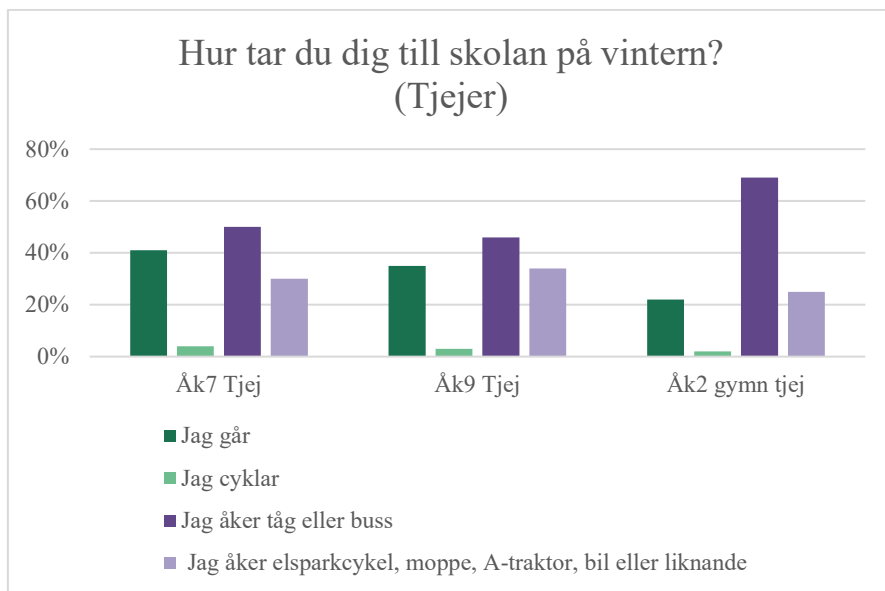

Figur 1 Statistik över hur tjejer resor till skolan på sommar, vår och höst

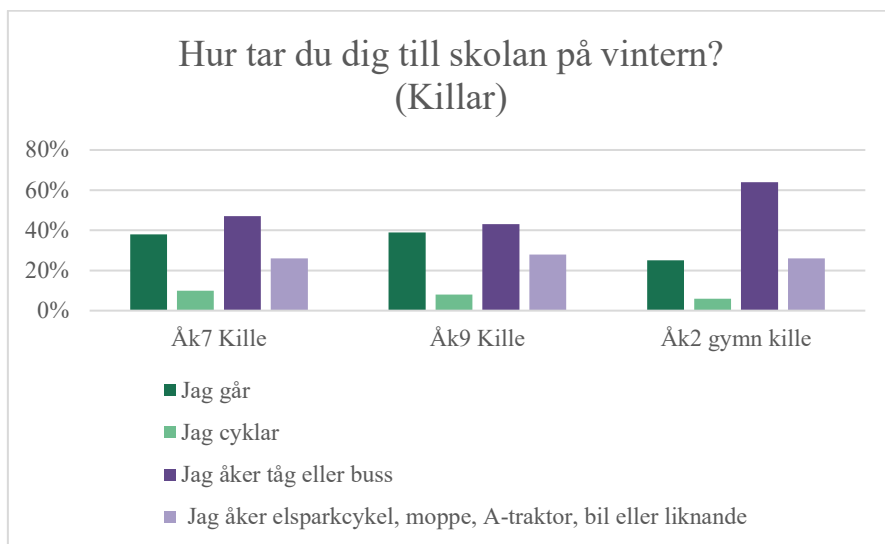

Figur 2 Statistik över hur killar reser till skolan på sommar, vår och höst

I figur 3 och 4 ser vi statistiken över barn och ungas resor på vintern för tjejer respektive killar. Det blir en tydlig minskning av de som väljer cykel som färdmedel på vintern jämfört med figur 1 och 2. Något fler elever väljer att åka kollektivt på vinterhalvåret samtidigt som det sker en minskning av de som väljer elsparkcykel, moppe, A-traktor eller bil. Det finns en viss skillnad mellan könen men inte i någon större utsträckning.

Figur 3 Statistik över hur tjejer reser till skolan på vintern

Figur 4 Statistik över hur killar reser till skolan på vintern

Kollektivtrafik

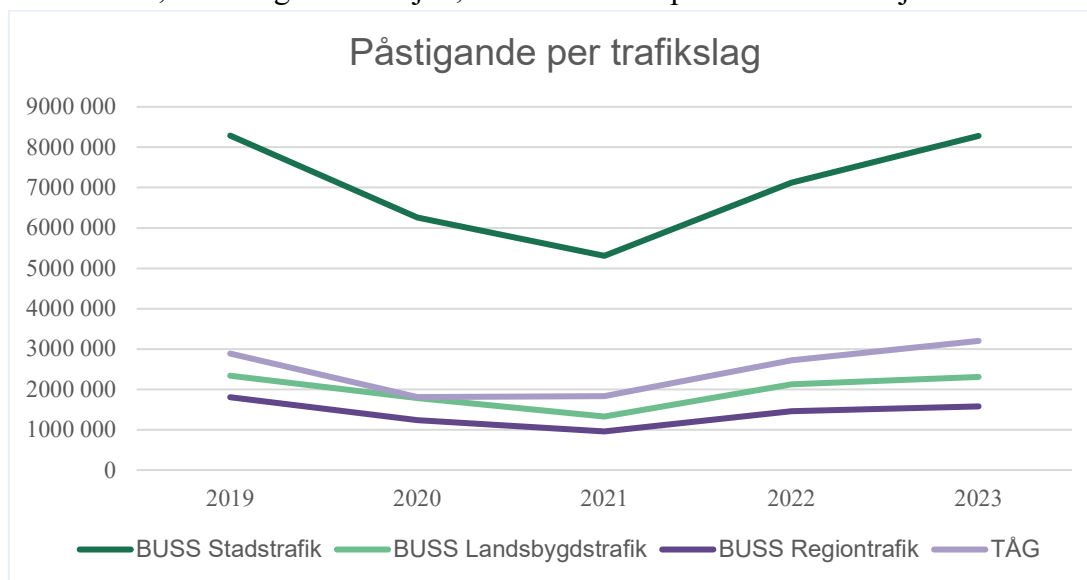
Nedan visas statistik över nöjdheten ombord på Sörmlandstrafikens fordon, antal påstigande samt antal sålda Movingo-biljetter i Sörmland.

Nöjdhet ombord på Sörmlandstrafikens fordon

Den sammanlagda nöjdheten har ökat med två procentenheter jämfört med föregående höst och nu är uppe på 73 procent. En starkt bidragande faktor till nöjdhetsökningen är kopplat till enkelheten att köpa biljett där trenden fortsätter som tidigare och nu har en ökning med fyra procentenheter jämfört med höstmätningen för två år tidigare. Resultaten kommer från Sörmlandstrafikens ombordundersökning som genomfördes under hösten 2023.

Antal påstigande på bussar och tåg i Sörmland

I figur 5, nedan, visas statistik för antal påstigande på kollektivtrafiken i Sörmland uppdelat på trafikslag och år. Mätningarna görs dygnet runt genom att antalet validerade biljetter registreras. Historiskt sett har antalet påstigande ökat varje år. Under 2020, 2021 och delvis 2022 påverkade dock Covid-19-pandemin antalet påstigande i hög grad. År 2023 var det totalt 34 100 fler påstigande på Sörmlandstrafikens bussar jämfört med år 2022. År 2022 var det 12 420 000 påstigande och år 2023 var det 12 280 000 påstigande. Antalet påstigande är nästan tillbaka till hur det såg ut 2019, innan pandemin, och när det kommer till antal påstigande för tågtrafiken har den ökat från 2019 till 2023. För tågtrafiken gäller alla påstigande på Mälartåg och Gnestapendeln vid stationer i Sörmlands exklusive ersättningstrafik. Med andra ord är det påstigande med Sörmlandstrafikens månadskort, Movingos månadskort, Mälartågs enkelbiljett, eller för Gnestapendeln en SL-biljett.

Figur 5 Statistik för antal påstigande på kollektivtrafiken i Sörmland uppdelat på trafikslag och år

Antal sålda Movingo-resor i länet

Totalt såldes 55 393 Movingokort på sträckor där minst 50 kort är sålda under året. Movingokort för alla sträckor är inte inräknade. I tabell 3, nedan, visas de tolv mest populära sträckorna där Movingo-kort har sålts (30 dagars och 90 dagars). Den mest populära sträckan är Eskilstuna-Stockholm.

Tabell 3 Statistik över de 10 mest sålda sträckorna för Movingo-kortet i Sörmland

Per sträcka	Antal sålda 2023
Eskilstuna Stockholm C	5 352
Stockholm C Vagnhärad	4 873
Eskilstuna Västerås	4 529
Läggesta Stockholm C	4 481
Nyköping Stockholm C	4 450
Stockholm C Strängnäs	4 446
Katrineholm Norrköping	3 329
Gnesta Stockholm C	2 274
Norrköping Nyköping	2 200
Eskilstuna Kungsör	1 653
Nykvarn Strängnäs	1 624
Eskilstuna Södertälje S	1 491

Mikromobilitet

I begreppet mikromobilitet ryms bland annat cykel, elcykel, elscooter och elsparkcykel och andra mindre fordon – transportmedel som används allt mer. I den här delen fokuserar vi på elsparkcyklar som delningstjänst medan cykel har ett eget kapitel.

Idag finns elsparkcyklar i Eskilstuna och Nyköping. I Eskilstuna finns tre verksamma elsparkcykelföretag. VOI, TIER och QUIK. I Nyköping finns SWUP, dessa levererar dock inte elsparkcyklar under vintertid.

Resandet på elsparkcyklar i Eskilstuna såg ut på detta sätt:

- Antal Voi-resor: 125 865 (en ökning med 25% jämfört med 2022)
- Antal unika användare för VOI: 9 177 (motsvarar drygt var tionde invånare)

Medborgarundersökning

Statistikmyndigheten SCB genomför årligen en medborgarundersökning med syfte att mäta hur invånarna ser på sin kommun och huruvida de tycker saker fungerar bra eller mindre bra i kommunen. Några områden som tas upp är bland annat boende och boendemiljön, resor och kommunikationer samt underhåll av den offentliga miljön.

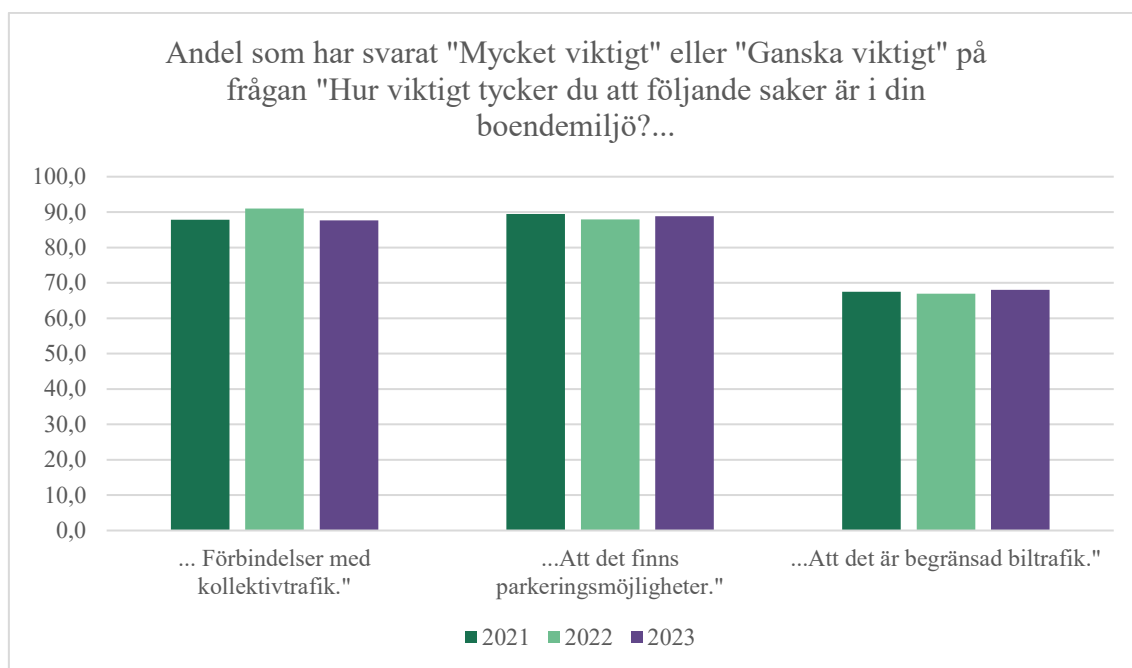
Följande avsnitt redovisar data för Sörmland från 2021–2023-års

medborgarundersökningar som har hämtats från Kolada. Resultaten utgör en punktskattning och det är inte säkert att resultatet är representativt för befolkningen som helhet. Det finns dock osäkerhetstal för varje fråga, se Bilaga 2, där punktskattningen +- osäkerhetstalet med stor sannolikhet utgör ett intervall som det sanna medelvärdet finns inom. Alla kommuner deltar inte i undersökningen och olika kommuner kan delta från år till år. SCB kompletterar med ett extra urval av respondenter för att förbättra

underlaget på länsnivå där kommuner inte deltar. Där data per kommun refereras till i denna rapport har underlag saknats för Oxelösunds kommun. Se Kolada.se eller SCB.se för mer information och fler resultat ur undersökningen.

Boende och boendemiljön

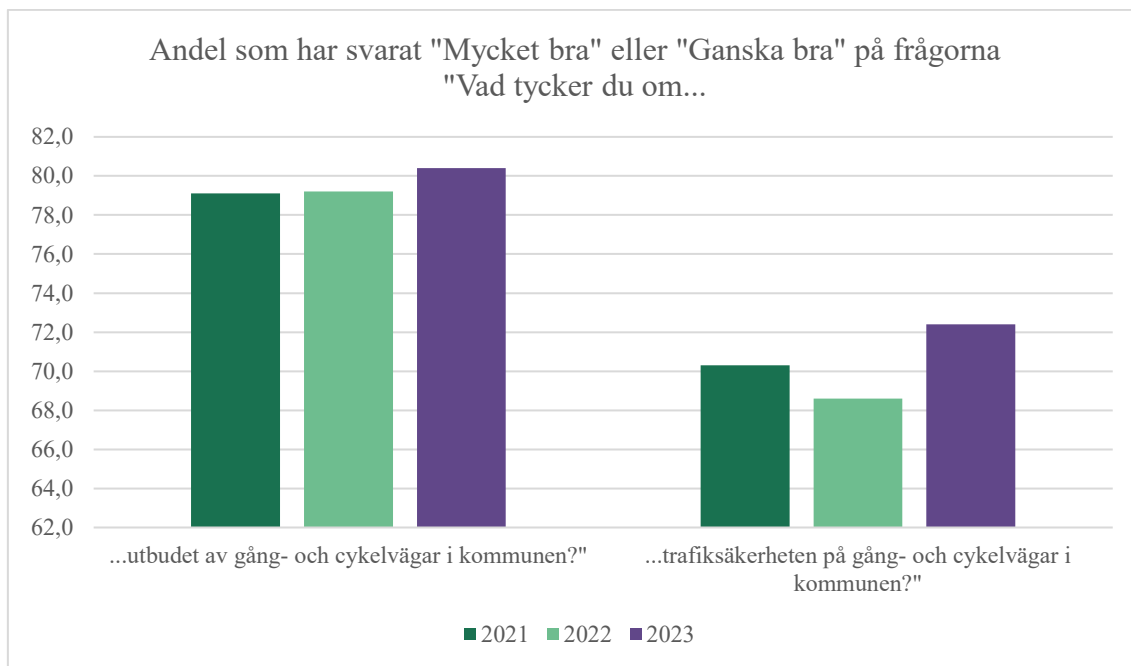
I medborgarundersökningen ställs frågor om hur viktigt man anser att olika saker är i sin boendemiljö. I undersökningen som genomfördes år 2023 tyckte uppemot 88% att förbindelser med kollektivtrafik var viktigt i Sörmland. Runt 89% tyckte att parkeringsmöjligheter var viktiga och 68% ansåg att begränsad biltrafik var viktigt i boendemiljön. Figur 2 visar resultat för Sörmland från 2021-2023 på frågor om boendemiljön.

Figur 6 Resultat för Sörmland från SCB:s Medborgarundersökning på frågor om boende och boendemiljön, hämtat från Kolada

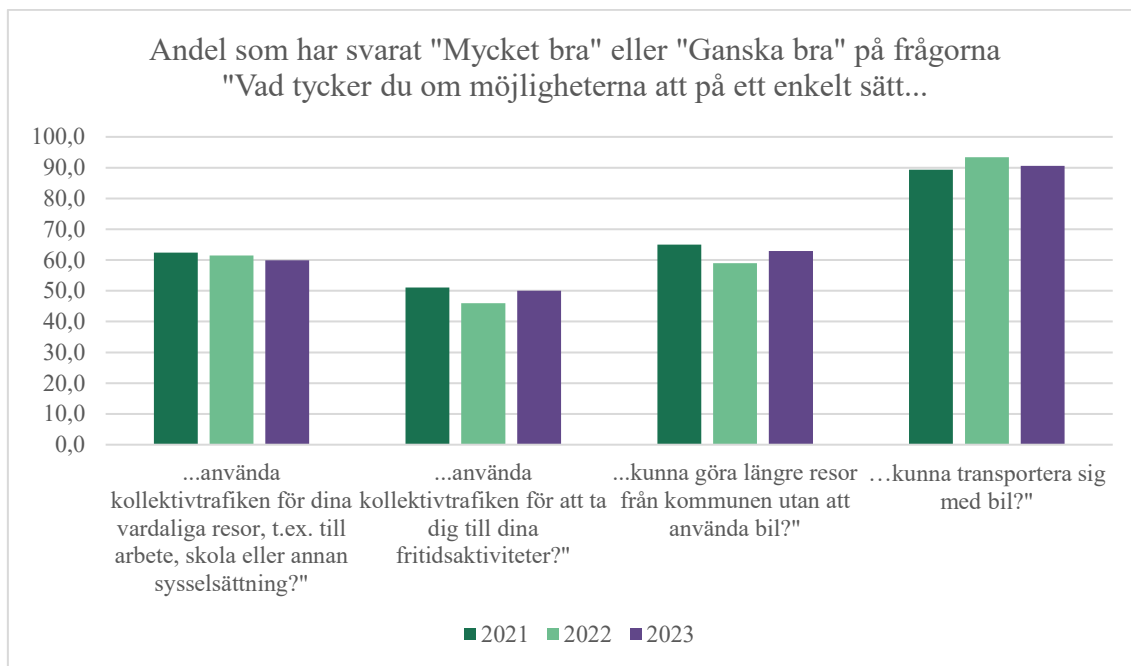
Resor och kommunikationer

I avsnittet resor och kommunikationer ställs frågor om utbudet av gång- och cykelvägar samt den upplevda trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar i den egna kommunen. I 2023-års undersökning tyckte 80,4% att utbudet av gång och cykelvägar i kommunen var bra. Det finns dock skillnader bland länets kommuner, där Gnesta har lägst andel som tyckte utbudet av gång- och cykelvägar är bra med 50,3% och Eskilstuna har högst andel med 86,8%. Andelen som tyckte att trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar i sin kommun i Sörmland var bra 2023 var 72,4%. Figur 3 visar resultat för Sörmland från 2021-2023 på frågor om gång- och cykelvägar.

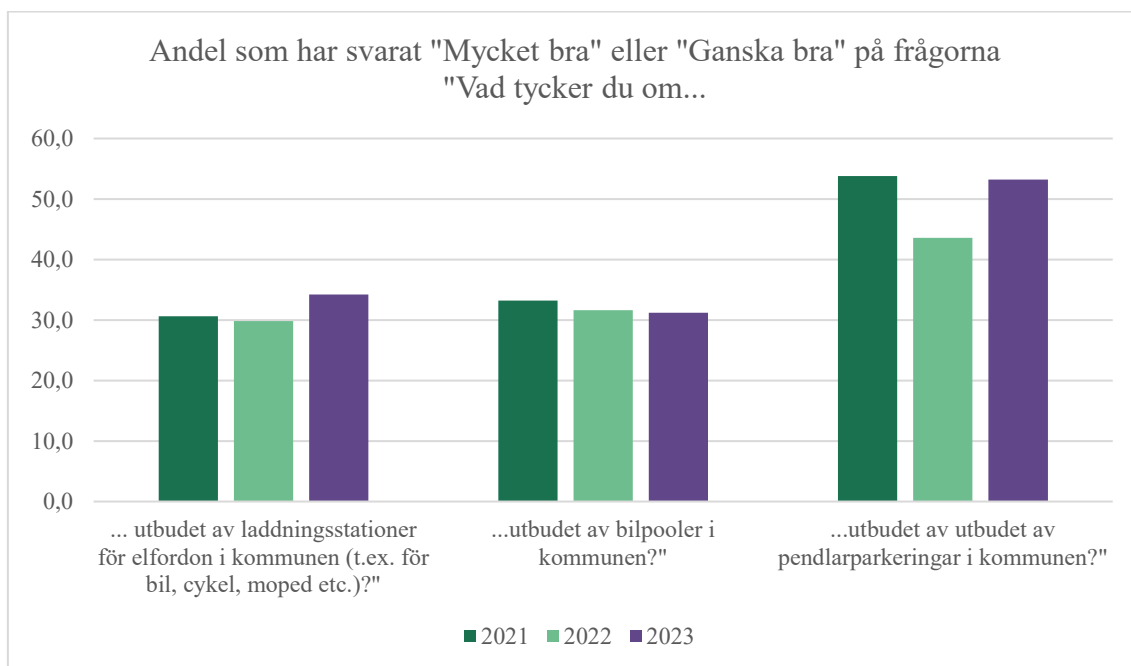
Figur 7 Resultat för Sörmland från SCB:s Medborgarundersökning på frågor om gång- och cykelvägar, hämtat från Kolada

Under resor och kommunikationer i medborgarundersökningen ställs även frågor om hur enkelt det upplevs att använda kollektivtrafiken för olika typer av resor samt att transportera sig med bil. Runt 60% i Sörmland tyckte att det är enkelt att använda kollektivtrafiken för vardagliga resor. Uppemot 91% ansåg däremot att möjligheterna att transportera sig med bil är bra. Resultaten per kommun i Sörmland sträcker sig från 33,8% som lägst för Gnesta till 67,8% som högst för Eskilstuna för de som tycker att det är enkelt att använda kollektivtrafiken för vardagliga resor. På frågan om möjligheterna att transportera sig med bil har resultaten ett spann från 85,5% som lägst för Eskilstuna till 98,6% som högst för Vingåker. Figur 4 visar resultat för Sörmland från 2021-2023 på frågor om möjligheterna att på ett enkelt sätt kunna använda kollektivtrafik för olika typer av resor samt transportera sig med bil.

Figur 8 Resultat för Sörmland från SCB:s Medborgarundersökning på frågor om möjligheterna att på ett enkelt sätt resa med kollektivtrafik eller bil, hämtat från Kolada.

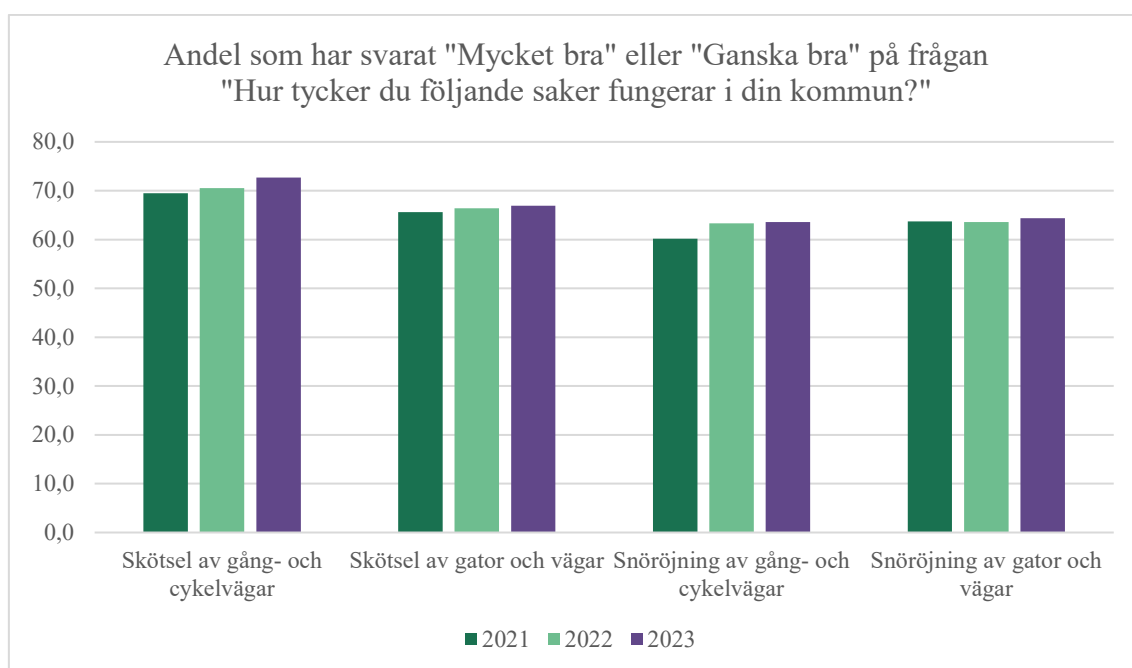
Andelen som ansåg att utbudet av laddningsstationer för elfordon (till exempel för bil, cykel, moped) var bra i sin kommun i Sörmland var 34,2% i den senaste undersökningen. Vad gäller bilpooler och pendlarparkering tyckte 31,2% och 53,2% att utbudet var bra i sin kommun i Sörmland, respektive ganska bra. Figur 5 visar resultat för Sörmland från 2021-2023 på frågor om utbudet av laddningsstationer, bilpooler och pendlarparkering. Det ska dock påpekas att det inte finns någon etablerad bilpool i Sörmland.

Figur 9 Resultat för Sörmland från SCB:s Medborgarundersökning på frågor om utbudet av laddningsstationer, bilpooler och pendlarparkering., hämtat från Kolada

Underhåll av den offentliga miljön

I avsnittet om underhåll av den offentliga miljön ställs frågor bland annat om skötsel och snöröjning av gång- och cykelvägar samt gator och vägar. I 2023-års undersökning tyckte 72,7% att skötsel av gång- och cykelvägar fungerade bra och 66,9% att skötsel av gator och vägar fungerade bra i sin kommun i Sörmland. Vad gäller snöröjning tyckte 63,6 % att det fungerade bra för gång- och cykelvägar och 64,4% för gator och vägar i Sörmland. Figur 6 visar resultat för Sörmland från 2021-2023 på frågor om skötsel och snöröjning av gator och vägar samt gång- och cykelvägar.

Figur 10 Resultat för Sörmland från SCB:s Medborgarundersökning på frågor om underhåll av den offentliga miljön, hämtat från Kolada

Utbyggd infrastruktur i länet

Nedan listas utbyggd infrastruktur för gång, cykel och kollektivtrafik i länets kommuner. Dessa insatser är de som kommunerna har rapporterat in. Fler insatser har antagligen genomförts inom länet.

Kollektivtrafiksatsningar i Flen

Två busshållplatser i centrala Flen iordningställdes under 2023, hållplatserna Orröbad och Amazonplan. Hållplatsen Amazonplan är formad som ett timglas för att agera hastighetsdämpande. Under december 2023 år startades även en ny busslinje i gång i Dunker (som ligger utanför Malmköping) med syfte att få skolpendling på den allmänna kollektivtrafiken i stället för att behöva använda skoltaxi. Satsningen innebär även ökad tillgänglighet för övriga boende.

Gång- och cykelvägar och kollektivtrafikåtgärder i Eskilstuna kommun

Nedan följer några utav de gång- och cykelåtgärder som genomförts i Eskilstuna under året:

- Byggt cykelbana vid ombyggnation av Hamngatan
- Breddat gångbanan till gång- och cykelbana på Dalgången och Brogatan
- Byggt gång- och cykelbana längs Falkvägen
- Byggt cykelparkeringar vid hållplatser
- Byggt hastighetssäkrande åtgärder vid passager

Nedan följer några utav de kollektivtrafikåtgärder som genomförts i Eskilstuna under året:

- Byggt hållplats anpassad för ledbuss på Kyrkogatan
- Nybyggnation av timglashållplats Vipvägen i Borsökna
- Tillgänglighetsanpassning busshållplats Grusvägen
- Ny ändhållplats/Vändslinga Västra Borsökna

Gång- och cykelvägar samt kollektivtrafikåtgärder i Nyköpings kommun

- Cykelåtgärder
 - Väderskyddade och stödsäkrade cykelställ på Väster
 - Cykelställ vid nya hållplatser/väderskydd
 - Breddad GC-bana med belysning längs Stenbrovägen under E4:an
 - Upprustad GC-bana till Långsätterskolan
 - Asfaltering GC-bana förbi ny cirkulationsplats Flättnaleden
- Övriga trafiksäkerhetsåtgärder
 - Cirkulationsplats byggd Arnöleden/Flättnaleden
- Åtgärder för fotgängare
 - Övergångsställen vid ovanstående cirkulationsplats har gjorts mer trafiksäkra
- Kollektivtrafikåtgärder
 - Tillgänglighetsanpassning av hållplatsläge Lasarettet ut från stan
 - Tillgänglighetsanpassning av och nya väderskydd på hållplats Flättnaleden på Arnöleden
 - Väderskydd på hållplats Lennings väg vid Omega
 - Ny hållplats Stenbro togs i drift
 - Hållplats Hjortensbergsbadet tillgänglighetsanpassades

Gång- och cykelvägar i Oxelösunds kommun

Fyra nya gång- och cykelvägar, samt en anslutning, har anlagts i kommunen som tillsammans utgör 1,372 kilometer. Gång- och cykelvägarna har anlagts på följande platser i kommunen:

- GC-väg längs med väg 510 i Bara (580 meter). Vilket innebär att det nu finns en GC-väg hela vägen mellan Nyköping och Oxelösund.
- GC-väg längs med Björntorpsvägen med anslutning till Ramdalens skola (80 meter)
- GC-väg längs med Stenviksvägen (470 meter)
- GC-väg som binder samman centrala öst med väst (177 meter)
- Anslutning GC Sundsörsvägen (65 meter)

Gång- och cykelvägar och kollektivtrafikåtgärder i Trosa kommun

Det har anlagts cirka 2180 meter gång- och cykelbana utmed följande sträckor under 2023:

- Öbolandet: ca 1150m (etapp2: 870m & etapp3: 280m)
- Lånestavägen: ca 650m
- Skogsområdet i Alby från Skolvägen/Nygårdsplatån ner mot kommande exploateringsområdet utmed Lundbyvägen: ca 380m

Utökade väderskyddade cykelparkeringar har anlagts vid populära busshållplatser:

- Trosa centrum
- Verkytgsgatan

Totalt har 5 busshållplatser tillgänglighetsanpassats, varav 3 med belysta väderskydd och två med cykelställ.

- Fabriksvägen i Vagnhärad (2 hållplatslägen)
- Västerleden i Västerljung (2 hållplatslägen)
- Trosalund i Trosa (1 hållplatsläge)

Gång- och cykelvägar och kollektivtrafikåtgärder i Katrineholms kommun

Utveckling av gång- och cykelbanor har genomförts på följande områden:

- Ny GC med tillhörande pumptrack, Nästorpsgatan
- Ombyggd och breddad GC-bana, Vingåkersvägen/Rönngatan
- Nya cykelöverfarter, Vingåkersvägen och Rönngatan
- Ny sommarcykelväg i Lasstorpsområdet
- Nya cykelställ och cykeltak vid Resecentrum
- Nya cykelställ i kransorter
- Ny belysning GC-bana Trädgårdsgatan
- Ny GC-bana, Kyrkogårdsvägen

För att bidra till ökad trafiksäkerhet har vi bland annat arbetat med hastighetsdämpande åtgärder, skapat nya gång- och cykelpassager samt byggt en ny bygdeväg.

- Nya GC-passager, Prins Bertils gata
- Ny GC-passage, Storgatan
- Ny GC-passage, Vasavägen
- Ny bygdeväg, Djulönäsvägen
- Nya gångpassager och hastighetsdämpande refuger, Stora Malmsvägen
- Nya refuger för dämpad hastighet, Jungfrugatan
- Nya refuger för dämpad hastighet, Högmossevägen

För att främja kollektivtrafiken har vi byggt nytt väderskydd samt tillgänglighetsanpassat hållplatsen Lyktan på Stora Malmsvägen.

Infrastruktur vid regionens egna fastigheter

Ny cykelparkering vid Nya akuten vid Mälarsjukhuset i Eskilstuna har byggts under 2023.

Infrastruktur från LTP

Region Sörmland har uppdraget att planera för statens länsvägar och cykelvägar på regional nivå, i den regionala planen för transportinfrastruktur. Under 2023 har detta genomförts:

- Tillgänglighetsanpassning av hållplatser längs det statliga vägnätet, totalt ska 52 hållplatslägen tillgänglighetsanpassas uppdelat i fyra stycken paket.
- I projektet Cykelstråket Eskilstuna – Kvicksund, har vägplaner fastställts och det pågår ett arbete med att beställa produktion. Stråket i sin helhet planeras öppna för trafik år 2025/2026.
- Hållplats Parkgatan, i Hälleforsnäs, har färdigställts under 2023.
- 2023 betalades cirka 20 miljoner kronor ut i statlig medfinansiering till kommunerna i Sörmland för utveckling av gång- och cykelinfrastruktur och kollektivtrafiksåtgärder.

Regionens organisatoriska arbete

Nedan beskrivs det arbetet regionen gör organisatoriskt för att förbättra möjligheterna för ökat hållbart resande i länet. Det handlar dels om arbete med nätverket för hållbart resande i länet, dels om arbete med strategier och omvärldsbevakning.

Nätverket hållbart resande

Under 2023 genomfördes tre nätverksträffar på temat barn och unga i nätverket för hållbart resande som består av Region Sörmland, samtliga av länets kommuner, Länsstyrelsen i Sörmland och Energikontoret i Mälardalen.

De tre nätverksträffarna har bestått av dessa fem delar:

- Kunskapsbyggande kring metoder för att öka aktivt resande bland barn och unga
- Möjligheter för kommunerna och regionen att dela med sig av vad som är på gång och vad som har genomförts i länet kopplat till hållbart resande
- Utvärderingar av föregående år och den europeiska mobilitetsveckan 2023
- Introduktion till nästkommande års tema – Mobility as a service (MaaS)
- Inom nätverket genomfördes även en kampanj riktad mot barn och unga som går att läsa under kapitlet Goda exempel.

Syftet med nätverket är att genom samordnade insatser öka andelen hållbara resor i Sörmland. Målet med nätverket är att bidra till nationella, regionala och kommunalt uppsatta mål.

Aktualisering cykelstrategi

Under 2023 startades arbetet med att aktualisera Sörmlands cykelstrategi. Strategin, som beslutades februari 2021, ska ses över och aktualiseras vart fjärde år. Arbetet med aktualiseringen startas i god tid för att strategin ska vara aktualiserad senast till 2025. I uppdraget ingår även att ta fram en reviderad handlingsplan för att säkerställa att strategins åtgärder följs upp.

Goda exempel

I denna del beskrivs framgångsrika eller betydande insatser riktade mot allmänheten kopplat till hållbar mobilitet. Insamlade goda exempel kommer från regionen och de kommuner som svarat på förfrågan om att dela med sig av årets insatser.

Region Sörmland

Nedan beskrivs lyckade insatser som Region Sörmland genomfört under 2023 kopplat till hållbar mobilitet.

Prova-på-kampanj

Under hösten 2023 genomfördes en provåkarkampanj där 997 bilister fick prova på kollektivtrafiken under en månad. Över 2 500 ansökningar kom in och utifrån den förutbestämda reseprofilen beviljades 997 provåkarkort. Urvalet gjordes utifrån de som reser med bil idag men som hade högst potential att fortsätta med kollektivtrafik även efter avslutad testperiod. Det genomförs nu en uppföljning av kampanjen.

Blippa betalkort

I juni 2023 skedde en lyckad lansering av Blippa bankkort på den allmänna kollektivtrafiken. Det innebär att resenären betalar med sitt bankkort direkt i bussens biljettläsare genom att blippa det på samma sätt som resenärer blipper resekort.

Årskort

Det ska löna sig att resa ofta. Därför har Sörmlandstrafiken under våren lanserat årskortet som gör att vaneresenärer kan spara ytterligare pengar på sitt resande. Med årskortet gör resenären en enda betalning och reser på samma kort under hela året, självklart med tappa-bort-garanti. En ny produkt som möjliggör att arbeta tillsammans med arbetsgivare med hållbart resande för arbetspendling.

Flextrafik

Under 2023 skedde en lansering av Flextrafiken i Nyköping. Den 11 december avgick den första turen. Flextrafiken innebär en anropsstyrd allmän kollektivtrafik fast med mindre fordon som erbjuds inom Nyköpings tätort genom en tvåårig pilotstudie. Detta är ett för, Region Sörmland, nytt trafikkoncept. Trafiken är öppen för alla, men har utgångspunkt i äldres behov och ersätter servicelinjerna.

Chatbot

En ny digital medarbetare är på plats hos Sörmlandstrafikens kundservice. Som en del i arbetet med att ständigt förbättra servicenivån och underlätta för resenärerna, smyg-lanserades en chatbot under 2023. Det är ett välbekant ansikte som dyker upp i rutan då boten fått namn efter Sörmlandstrafikens populära maskot Busse.

Rena resan

Projektet Rena Resan – Fossilfritt 2030 avslutades i oktober 2023 efter 3,5 år av olika kampanjer, aktiviteter, kunskapsbyggande och nätverkande. Slututvärdering, rapporter och utvärderingar av samtliga av Sörmlands aktiviteter finns att läsa om på utvecklasormland.se.

De aktiviteter som genomfördes under 2023 var:

- Kampanj för kombinerat resande med vikcykel och kollektivtrafik
- Cykelservice och uppvisning av olika cykelalternativ
- Fysisk nudge på de fyra sjukhusen
- Rapport om potential och utmaningar med ökat cyklande

Utöver detta genomfördes en studieresa till Oslo för projektdeltagare och projektledare deltog även på den europeiska konferensen Velocity samt den nationella Cykelkonferensen. Läs mer om aktiviteterna i Bilaga 1.

Kampanj: Fler hållbara resor till fritidsföreningarna

Under 2023 genomfördes en kampanj genom nätverket för hållbart resande i länet. Syftet med kampanjen var att öka det hållbara resandet bland målgruppen barn och unga. Information riktades till länets fritidsföreningar med barn- och ungdomsverksamhet med ett erbjudande om att tillsammans utveckla insatser för att öka det hållbara resandet och förbättra förutsättningarna för det. Kampanjen bestod av:

- Resvaneundersökningar till de deltagande föreningarna
- Workshops med två av de deltagande föreningarna och kommunerna där det navigerades vilka åtgärder som kan ge genomföras för att främja de ungas hållbara resande till sina fritidsaktiviteter

Det har varit svårt att nå ut till föreningar men de bidrog med stort engagemang och värdefulla insikter i de workshops som genomfördes. Utvärdering av kampanjen kommer under våren.

Eskilstuna kommun

Nedan beskrivs lyckade insatser som Eskilstuna kommun genomfört under 2023 kopplat till hållbar mobilitet.

Pilotprojekt med godscyklar

Eskilstuna kommun har tillsammans med Move by Bike testat leveranser med godscyklar i stället för lastbil under tre månader (september – november). Syftet med projektet var att minska utsläppet och antalet lastbilar i trafik. Det godscyklarna har levererat har varit kontorsmaterial, IT-utrustning och liknande till olika kommunala verksamheter. Under perioden 1:a september till 17:e november levererades 1437 kollin under 219 leveranser. Totalt under hela perioden cyklades 3770 km. Eskilstunas omlastningscentral, som har ansvarat för projektet och där cyklisterna utgick ifrån, kan se att projektet resulterat i snabbare och effektivare leveranser. De som levererat med godscykel uppger att det har fungerat bra - i synnerhet att det går att komma så nära verksamheterna som godset ska levereras till. Något som dock försvårat framkomligheter är smala GC-banor och de hinder som placeras ut för att hindra biltrafik att köra på GC-banor, detta eftersom godscyklarna är bredare än vanliga cyklar.

Medborgardialoger

Under 2023 har Eskilstuna kommun genomfört ett antal medborgardialoger. Majoriteten av respondenterna tycker att Eskilstunas framtidsvision är attraktiv och stödjer målen om att främja hållbara transporter. Dessutom är kollektivtrafik det färdmedel som en tredjedel av invånarna tycker ska prioritera högst i kommunen.

Förenklad dialog med företag

Under 2023 har Eskilstuna kommun tillsammans med Sörmlandstrafiken påbörjat ett arbete med syfte att förenkla dialogen med länets företag och verksamheter kring deras kollektivtrafikbehov.

Flens kommun

Nedan beskrivs lyckade insatser som Flens kommun genomfört under 2023 kopplat till hållbar mobilitet.

Kommunens första resvaneundersökning

Flens kommun genomförde under 2023 sin första resvaneundersökning. Undersökningen visar att en majoritet (92 %) av befolkningen i Flen alltid har tillgång till en bil. Det är fler män än kvinnor som har tillgång till bil. Vidare har 89 % av respondenterna körkort för personbil. En majoritet av de tillfrågade har inte tillgång till någon typ av buss- eller pendelkort. Fler män än kvinnor, 22 % respektive 18 %, har tillgång till någon form av buss- eller pendelkort. Det är fler män än kvinnor som svarar att de reser med bil samtidigt som kvinnor i större utsträckning transporteras sig till fots mer än män. Att använda kollektivtrafiken som transportmedel är det tredje vanligaste färdmedlet och bland de som åker kollektivt är det i synnerhet män i ålder 18-19 år som

åker mest.

Cykel är mest förekommande bland den yngsta åldersgruppen. Bilåkandet har ett tydligt samband med resans längd, att ta sig runt till fots minskar kraftigt vid avstånd över 1 kilometer. Sett till människors benägenheten till förändring bland invånarna i Flens kommun finns det noterbara skillnader mellan utbildningsnivå, kön, boendetyper och var i kommunen man bor. De invånare i Flens om är mest öppna för förändring är en högt utbildad kvinna i ålder mellan 40-49 år. Samtidigt som dess motsats är en lågutbildad man i ålder mellan 50-59 år och som bor i fristående villa.

Mobilitetsplan

Under 2023 antogs Flens kommun nya mobilitetsplan. Syftet med planen är att genom ett helhetsperspektiv på resande, infrastruktur och transporter samt ge en grund för kommunens utveckling som attraktiv och levande plats tillgänglig för alla. Flens kommun prioriterar trafikslagen vid om- och nybyggnation samt vid drift och underhåll enligt följande ordning:

- Gång
- Cykel
- Kollektivtrafik
- Biltrafik

Mobilitetsplanen innehåller målbilder och ställningstaganden per trafikslag samt aktiviteter för att nå målbilderna för respektive trafikslag.

Katrineholms kommun

Nedan beskrivs lyckade insatser som Katrineholms kommun genomfört under 2023 kopplat till hållbar mobilitet.

Cykelvänligaste kommunen

Katrineholms kommun har som mål att bli Sveriges cykelvänligaste mindre kommun. För att vara en cykelvänlig kommun, enligt Cykelfrämjandets nöjdhetsundersökning Cyklistvelometern, ska kommunen ta hänsyn till cyklisternas generella nöjdhet med förutsättningarna för cykling i kommunen och deras uppfattning om trygghet, tillgång till cykelinfrastruktur, framkomlighet i cykelvägnätet, cykelklimat och cykelns prioritet i kommunen.

För att få bättre kunskap om hur boende i Katrineholm vill förbättra förutsättningarna för cykling i kommunen genomfördes en medborgarundersökning under 2023. Kommunen fick in över 150 synpunkter från kommuninvånare om allt från önskemål om förbättrade cykelvägar till kransorterna till önskemål om förbättrat underhåll av cykelvägnätet. Arbetet med att ta hand om inkomna synpunkter pågår.

Oxelösunds kommun

Nedan beskrivs lyckade insatser som Oxelösunds kommun genomfört under 2023 kopplat till hållbar mobilitet.

Cykelpumpstationer

Tre cykelpumpstationer har installerats. Pumpstationerna är placerade på Ramdalens IP, Jagersö badplats och Järntorget.

Ny förskola i kollektivtrafiknära läge invigd

Nyängens förskola är placerad i ett kollektivtrafiknära läge med cykelstråk och cykelparkering utanför dörren.

Detaljplan för flerbostadshus i kollektivtrafiknära läge

Detaljplan för ett 30-tal bostäder i flerbostadshus i kollektivtrafiknära läge har fått laga kraft. Planbestämmelser har lagts in för att byggnaden ska bidra till tryggheten för gång- och cykel. Markområdet Cirkusplatsen är utvald med förhoppningen att starta flyttkedjor då fler barnfamiljer kan välja att flytta in i villor med ett kollektivtrafiknära läge.

Nyköpings kommun

Nedan beskrivs lyckade insatser som Nyköpings kommun genomfört under 2023 kopplat till hållbar mobilitet.

Bussdesign tävling

Skolor i Nyköpings kommun har kunnat tävla om att få designa bussarna som trafikerar Nyköping. Det är ett initiativ som bidrar till ett hållbart resande men som också värnar dem, i enlighet med Barnkonventionen. Att låta barn få designa en egen buss är att låta barnen få sin röst hörd, öka deras delaktighet och låta barnen synas i det offentliga rummet.

Tävlingen har genomförts år 2015-2017, 2019-2020, 2022 och kommer att genomföras 2024. Den senaste vinnaren var Klass 4 på Fokusskolan och uppmärksammades av Kungen och Drottningen i samband med deras besök i Nyköping i februari 2023, under Kungens firande av 50 år på tronen.

Kampanj för vintercykling

Kommunen har arrangerat kampanjer för vintercykling sedan 2019. I årets omgång deltar 70 vintercyklister. Deltagarna ska cykla minst 3 dagar per vecka från den 5:e december till den 15:e mars samt svara på en resevaneundersökning inför och efter perioden samt registrera cykelresorna i en app. I syfte att uppmuntra vintercyklisterna får de dubbdäck

inklusive däckbyten, reflexsele och cykellysen samt pepp och råd längs vägen. Kampanjen genomförs för att motivera och utmana bilister att börja cykelpendla under vintertid.

Stadsmiljöavtal

För åren 2022-2028 har kommunen fått beviljat stöd för att främja hållbara stadsmiljöer, så kallade Stadsmiljöavtal, om 255,5 miljoner kronor för att bygga resecentrum med kringliggande åtgärder. Ett antal motprestationer från kommunen måste genomföras för att få ett beviljat stöd. Under 2022 pågick motprestationerna detaljplan för bostäder vid Lasarettet, centrumstråk Öster, cykelställ på väster, parkeringsstrategi och ”mobility-management”-kampanj vintercyklist.

Hastighetsbegränsningar

Under året har två mindre tätorter, Tystberga och Enstaberga, fått ändrade hastighetsbegränsningar enligt Trafikverkets handbok “Rätt fart i staden”. En anpassning till 30, 40 och 60 km/h.

Ökad framkomlighet för buss

Trafiksignalerna vid Stenkulla har adaptiv signalprioritering sedan den 1 oktober 2020. Bussen meddelar i realtid hur den ligger till gentemot sin tidtabell när den närmar sig korsningen och får prioritering efter behov. Detta moderna sätt att prioritera busstrafiken i trafiksignaler är en pilotstudie som pågår till 2024 för Region Sörmland.

Strängnäs kommun

Nedan beskrivs lyckade insatser som Strängnäs kommun genomfört under 2023 kopplat till hållbar mobilitet.

Projektet Gröna resvägar

Under 2023 avslutades projektet Gröna resvägar, ett projekt som innehåller två delprojekt; Gå- och cyklatävling och Gröna resvägar. Projektet har varit ett samarbete mellan utbildningskontoret och teknik- och servicekontoret. Målet med projekten har varit att uppmuntra elever att gå och cykla till och från skolan och att reflektera över sin trafikmiljö. Syftet var att främja fysisk aktivitet, god hälsa och minskade utsläpp. Men kommunen ville också identifiera otrygga resvägar för att kunna se över och föra en dialog om trafiksituationen vid skolorna. De skolor som deltog i projekten var Åkerskolan årskurs 4-9 och Finningskolan med förskoleklass till årskurs 3.

Trosa kommun

Nedan beskrivs lyckade insatser som Trosa kommun genomfört under 2023 kopplat till hållbar mobilitet.

Mobilitetsveckan

Under den europeiska mobilitetsveckan anordnade Trosa kommun en rad olika aktiviteter, både tillsammans med andra aktörer och på egen hand. En bilfri-dag-tävling för kommunens invånare, tipspromenad på tema hållbar mobilitet (med regionen och Studieförbundet) samt give-aways till kollektivtrafikresenärer är några av aktiviteterna som genomfördes under mobilitetsveckan 2023.

Trafikkalendern

I Trafikkalenderns årliga gå- & cyklatävling får elever runtom i Sverige sporra varandra i att samla resepoäng till sin klass genom att gå eller cykla till skolan. Trosa kommun deltog som aktiv kommun i tävlingen och delade ut lokala priser till alla deltagande elever.

Kollektivtrafik

Busstrafik har utökats mellan Trosa och Vagnhärad på kvällstid, fredagar och lördagar, för ungdomar som besöker fritidsgårdarna.

Utökade laddplatser

- Centrumvägens parkering mellan Safiren och Häradsgården i Vagnhärad får under våren 2023 fyra nya stolpar med plats för totalt åtta uttag.
- Östermalmsvägens parkering i Trosa utökas med ytterligare tre stolpar för att inför sommaren 2023 erbjuda åtta uttag.

Regionen och kommunerna som arbetsplats

Enligt Region Sörmlands cykelstrategi ska vi verka för att Sörmlands arbetsgivare är ledande inom hållbart resande. De offentliga organisationerna i Sörmland har en tredjedel av alla anställda och de fem största arbetsgivarna i länet är offentliga organisationer. Det innebär att om vi arbetar med de offentliga organisationerna så når vi en stor räckvidd bland Sörmlands invånare. Region Sörmland är länets andra största arbetsgivare med cirka 7500 anställda, spridda över hela länet. För att vara en trovärdig aktör i arbetet att främja hållbara resor är det även viktigt att Region Sörmland, och andra offentliga aktörer, själva ligger långt fram i arbetet och visar vägen för andra aktörer att inspireras och lära sig av.

Nedan följer det arbete som genomförts för att främja den hållbara mobiliteten hos Region Sörmland och kommunernas interna organisationer.

Region Sörmland

Region Sörmland har under 2023 genomfört olika insatser för att främja hållbara resor. En Grön resplan med aktiviteter för att öka andelen gång, cykel och kollektivtrafik är framtagen och beslutad för Nyköpings lasarett. Regionens medarbetare har via det så kallade Höstfixet erbjudits en enklare cykelservice under arbetsdagen utanför regionens fyra sjukhus. Sedan hösten 2022 finns möjlighet för regionens medarbetare att leasa en cykel med bruttolöneavdrag. Förmånen, som bland annat syftar till att underlätta för regionens medarbetare att cykla till arbetet, har kommunicerats på nytt tillsammans med en cykelvisning utanför de större arbetsplatserna.

För resor i tjänsten har regionen en prioriteringsordning som styr mot digitala möten, gång, cykling och kollektivtrafik. I de fall som bil behövs, ska regionens verksamhets- och hyrbilar användas. Vid utgången av 2023 nåddes målet att samtliga regionens verksamhetsfordon (personbilar, lastbilar och minibussar) kan drivas med förnybara drivmedel. 45 % av fordonen är el, 35 % kan drivas av HVO 100 och resterande gas och etanol.

Flens kommun

Under 2023 förbättrades kommunens cykelparkering, för den interna cykelpoolen av tjänstecyklar, med tak.

Katrineholms kommun

Katrineholms kommun genomförde under 2023 en mobilitetsutredning för att undersöka efterlevnaden av kommunens resepolicy vilken anger att transporter i första hand ska ske med gång, cykel och kollektivtrafik innan resor med verksamhetsbil ska väljas.

Utredningen kom fram till att det finns möjlighet att underlätta för resor med cykel och kollektivtrafik genom att öka tillgängligheten till cyklar och underlätta bokning av kollektivtrafik. Som resultat av utredningen har kommunen bland annat ökat antalet tjänstecyklar i verksamheten samt ser över hur de bokar resor och möjligheter för att kunna underlätta för gång och cykel. Bland annat har kommunen har startat upp ett koncept som de kallar för snabbcyklar: tjänstecyklar som står vid arbetsplatsers entréer som medarbetare kan använda utan att boka.

Oxelösunds kommun

Kommunens anställda i Oxelösund har getts möjlighet att testa elcyklar och hyra dessa mot ett avdrag på bruttolönen.

Strängnäs kommun

Kommunens anställda i Strängnäs kommun har möjlighet att hyra cyklar genom avdrag på bruttolönen.

Bilaga 1 – Rena resan

Rena Resan – Fossilfritt 2030 avslutades i oktober 2023 efter 3,5 år av olika kampanjer, aktiviteter, kunskapsbyggande och nätverkande. Slututvärdering, rapporter och utvärderingar av samtliga av Sörmlands aktiviteter finns att läsa om på utvecklasormland.se. Följande beskriver vad som genomförts i projektet i Sörmland under 2023.

Kampanj för kombinerat resande med vikcykel och kollektivtrafik

15 testresenärer erbjöds att kostnadsfritt prova på vikcyklar i kombination med kollektivtrafik i deras arbetspendling. Kampanjen riktade sig till vanebilister samt arbetspendlare som reste till eller från Eskilstuna eller Flen och syftade till att visa på alternativa sätt att resa hållbart. Tanken var att testresenärerna även kunde fungera som ambassadörer för alternativet och därmed sprida resesättet till långt fler än endast de 15 personer som fick prova på det.

Efter provperioden uppgav 58,3% av testresenärerna att de kommer fortsätta resa minst 1 dag i veckan med cykel och/eller kollektivtrafik, varav 41,6% kommer resa mellan 3–5 dagar i veckan på detta sätt.

Läs hela utvärderingen på utvecklasormland.se

Cykelservice och uppvisning av olika cykelalternativ

Mobil cykelservice och uppvisning av olika cykelalternativ erbjöds gratis på lättillgängliga platser runt om i våra tre samverkanskommuner Eskilstuna, Flen och Strängnäs vid 6 olika tillfällen under våren 2023. Aktiviteten syftade till att ta bort den barriär som många kan uppleva av att ta sig till en cykelverkstad eller cykelhandlare.

Av de svar vi fick in från besökarna i aktiviteten uppskattade 70% att de kommer cykla mer som följd av aktiviteten. Av de som hade bil som det primära färdmedlet uppskattade 87,5% att de kommer att cykla mer.

Både män och kvinnor tog del av aktiviteten och utöver att reparera cyklar, visa upp olika alternativ och låta folk testa dessa, fick flera även information och tips om cykling och skötselråd.

Aktiviteten var sammanfattat framgångsrik. Den fick positiv uppmärksamhet både via mediernas spridning och av besökarna. Utöver de 200 personer som fick sin cykel reparerad har aktiviteten synliggjorts för långt fler, antingen genom sociala medier, affischer, radio och tidningar eller av förbipasserande under aktivitetstillfällena.

Läs mer om aktiviteten på utvecklasormland.se

Oslo studieresa, Velocity konferens och Nationella cykelkonferensen

Region Sörmland, Flen, Eskilstuna och Strängnäs kommun samt ett flertal kommuner från Östergötland och Örebro åkte tillsammans på en studieresa till Oslo under våren 2023. Resan syftade till att dra lärdomar från Oslos goda arbete med staden som cykelstad och innehöll möten, dialoger, föreläsningar och erfarenhetsutbyte med olika offentliga instanser och företag och föreningar som arbetade med hållbart resande på olika sätt.

Projektledningsgruppen har även deltagit i den internationella cykelkonferensen Velocity i Leipzig i syfte att hämta inspiration och lärdomar från omvärlden. Konferensen gav givande föreläsningar och workshops i hur vi ökar cyklingen i våra samhällen och bygger upp städer och landsbygd som främjar hållbart levande och välmående för både planeten och befolkningen. Ta del av några av konferensens lärdomar på utvecklasormland.se.

Region Sörmland har även deltagit i den nationella cykelkonferensen samt anknyttande nätverksträff med Svenska Cykelstäder där även projektet Rena resan presenterades.

Fysisk nudge på de fyra sjukhusen

Under våren 2023 gjorde Region Sörmland en intern kampanj för att öka det hållbara resandet bland anställda genom flera delaktiviteter. Bland flera aktiviteter lanserades förmåncyklar som visades upp på de olika sjukhusen samt att en cykeltävling anordnades för medarbetarna i samarbete med Cykelvänligast. Som en del av kampanjen utfördes genom projekten Rena resan en fysisk nudge-kampanj där fyra olika skyltar sattes upp på parkeringar och cykelställ på Sörmlands fyra sjukhus; Nyköpings lasarett, Karsudden i Katrineholm, Kullbergsska sjukhus i Katrineholm och Mälarsjukhuset i Eskilstuna. Syftet med kampanjen var att sprida kunskap, medvetenhet och nya perspektiv för hållbart resande på ett sätt som var enkelt för folk att ta till sig.

Läs mer om aktiviteten på utvecklasormland.se

Rapport om potential och utmaningar med ökat cyklande

Region Sörmland tog fram en rapport tillsammans med Sweco i syfte att stötta kommuner och regioner i deras arbete med att främja cykling. Rapporten lyfter tre huvudområden. Det första huvudområdet lyfter de fördelar som kommer med ökat cyklande, dels utifrån ett målorienterat perspektiv där cykelns betydelse utifrån stora nationella mål lyfts fram, dels utifrån ett samhällsekonomiskt perspektiv där effekten av olika cykelsatsningar undersöks i ekonomiska termer. Det andra huvudområdet belyser

de åtgärder som kommuner och regioner behöver arbeta med för att kunna öka cyklandet i vårt samhälle. Här lyfts även flera exempel fram från omvärlden och vilken effekt dessa åtgärder har haft för att öka cyklandet. Det tredje och sista huvudområdet undersöker och synliggör de bakomliggande utmaningarna som finns och som försvårar för kommuner och regioner i deras arbete med att främja cykling. Insikterna från rapporten har stor betydelse för både regionens och kommunernas arbete för att främja cykling, såsom vid samhällsplanering samt även som ett underlag för att höja kunskapen hos både medarbetare, politiker och invånare.

Läs mer om rapporten på utvecklasormland.se

Bilaga 2 – SCB:s Medborgarundersökning

Fråga	Andel höga svar 2021	Andel höga svar 2022	Andel höga svar 2023	Osäkerhets- tal 2021 (%)	Osäkerhets- tal 2022 (%)	Osäkerhets- tal 2023 (%)
Viktigt i boendemiljön - förbindelser med kollektivtrafik	87,7	91,0	87,7	1,5	2,2	1,7
Viktigt i boendemiljön - finns parkeringsmöjligheter	89,5	87,9	88,8	1,5	3,1	1,7
Viktigt i boendemiljön - begränsad biltrafik	67,5	66,9	68,0	2,2	3,7	2,4
Utbudet av gång- och cykelvägar	79,1	79,2	80,4	1,8	3,5	1,9
Trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar	70,3	68,6	72,4	2,2	4,2	2,3
Möjligheterna att enkelt använda kollektivtrafik för vardagliga resor	62,4	61,5	59,9	2,4	5,0	2,7
Möjligheterna att enkelt använda kollektivtrafik till fritidsaktiviteter	51,1	46,0	50,0	2,7	5,2	3,0
Möjligheterna att enkelt kunna göra längre resor från kommunen utan bil	65,0	59,0	62,9	2,4	5,1	2,6
Möjligheterna att enkelt kunna transportera sig med bil	89,3	93,4	90,6	1,6	1,7	1,6
Kommunens utbud av laddningsstationer för elfordon	30,6	29,8	34,2	4,2	8,0	4,7
Utbudet av bilpooler i kommunen	33,2	31,6	31,2	5,8	10,2	6,7
Utbudet av pendlarparkering i kommunen	53,8	43,6	53,2	3,6	7,4	3,8
Skötsel av gator och vägar i kommunen	65,6	66,4	66,9	2,1	4,2	2,3
Snöröjning av gator och vägar i kommunen	63,7	63,6	64,4	2,2	4,2	2,4
Skötsel av gång- och cykelvägar i kommunen	69,5	70,5	72,7	2,2	3,9	2,3
Snöröjning av gång- och cykelvägar i kommunen	60,2	63,3	63,6	2,4	4,2	2,6

Tabell 6 Andel höga svar och osäkerhetstal för Sörmland för utvalda frågor ur SCB:s Medborgarundersökning, hämtat från Kolada